

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICÀ

Preus de subscripció

REUS. . . Ptes. 1'50 al mes.
Fora. . . » 4'50 trimestre
Estranger » 9'—

Número solt 5 cèntims

Anuncis segons tarifa

ANY XIII

REUS, DISSABTE 12 DE GENER DE 1918

NÚM. 10

Gran Hotel - Restaurant de LONDRES

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb telèfon urbà i interurbà :: Habitacions amb banys, dutxes i telèfon

Els cafès GIL

SON: ELS DE MÉS FORTALESA
ELS DE MÉS AROMA

Carrer Metge Fortuny, 3 (davant La Fleca).-Reus

Crònica estrangera

LA BANDERA DE FINLANDIA

En el "concert de les nacions", és a dir, en el conjunt dels Estats oficials, un nou Estat independent ha aparegut. Finlàndia, la nacionalitat de l'Est del Bàltic, és ja una República lliure. Prompte tindrà la seva Constitució definitiva.

Una nova bandera oneja. Ha via sigut fins ara la bandera dolorosa d'una nacionalitat opresa.

Avui oneja a Finlàndia, el "país dels mil llags", arotada pel vent de la llibertat triomfant.

La bandera de Finlàndia és blanca i blava. Semblen aquests colors la evocació de l'imponent i auster paisatge finlandès: terra blanca per la neu i el gel. Damunt, el pàlid blau del cel nòrdic.

La independència de Finlàndia és el premi esplèndid d'una lluita nacionalista de tres quarts de segle, sostinguda pels patriotes finesos contra suec-finlandesos primer i contra Rússia després. Amb una constància invencible amb una fermesa férria, els finesos han sostingut les batalles patriòtiques, sense que els atemoritzessin les dificultats, els perills, les persecucions. Ni la influència social i cultural dels suec-finlandesos, ni la brutalitat de les autoritats russes, pogueren doblegar la voluntat del poble finlandès.

Els finesos sapigueren lluitar per sa pàtria, i avui la veuen independent. Sapigueren estimar a la seva bandera, i avui la veuen onejar com a símbol de la llibertat nacional i de la plena sobirania política.

Finlàndia és un Estat independent. En el terreny literari, cultural i social, el nacionalisme finlandès havia triomfat fa ja molts anys. Però, políticament, vivia Finlàndia en la opressió. Ara acaba de triomfar el seu ideal nacionalista en el terreny polític. Aquest triomf no és degut a l'etzar, ni al favor, ni a l'intriga, ni a la protecció estrangera. És degut al propi esforç.

Oneja la bandera blava i blanca sobre la terra lliure de Finlàndia. Però això no és un miracle. És una conquesta.

Un gran novel·lista fins, Juhani

Aho, escrigué temps endarrera una bellíssima balada titulada "La bandera invisible". Nostra ensenya, deia, onejava per damunt dels nostres edificis públics, i a costumats nosaltres a la seva presència, no ens fixàvem en ella. Emprò un dia succeí que uns homes estrangers arrencaren violentment la bandera. I quan aquesta hagué desaparegut, tots els finlandesos aixecàrem la vista vers el lloc ont havia estat; i allavors la veiem amb els ulls de l'ànima, i nostre cor la saludava amb fervor. Els estrangers res podien contra aquest homenatge cordial a la bandera invisible. Aital és la balada de Juhani Aho.

Perque els finesos sapigueren veure amb els ulls de l'ànima la invisible bandera, avui la contemplen com ensenya victoriosa de la seva llibertat nacional.

A. ROVIRA i VIRGILI.

EL TRÀFEC MARÍTIM

Blat i carbó

A la Direcció de Comerç han facilitat la següent nota.

El Comité del tràfec marítim, que ja ha designat els vaixells «Infanta Isabel», «Catalina», «Orio-Mendi», «Mar del Norte» i «Mart» per a portar vint mil tonelles de blat de la República Argentina, ha requisat avui els vaixells «Teresa Pamies», «Joaquín Mumbú», «Adelita», «Cabo Cervera», «Upo-Mendi», «Amuru Sendeja», «Mar Mediterráneo» i «Oquendo», els quals portaran en els mesos de febrer i març altres trenta mil tonelles de blat.

Aquest servei es farà a nòliti reduït i el quebrant que representa més de 7.000.000 de pessetes, serà abonat pels navilers espanyols i quedarà en benefici exclusiu del consumidor.

El Comité està reunit en sessió permanent sota la presidència del director de Comerç amb el propòsit d'arribar a la fixació de nòlitis moderats per a la importació de carbó per a la marina de guerra i altres serveis com els de ferrocarrils i la exportació de fruita.

DE SPORT

FUT-BOL

Conforme prescriuen els Estatuts de la Federació Catalana de Clubs de Futbol, el dia 26 del prop passat desembre se constituí en aquesta ciutat el Comité Regional de la Comarca de Tarragona, trobant-se representats els Clubs de Sitges, Vilafranca, Vilanova, Tarragona i Reus.

La Junta del Comité quedà constituïda de la següent forma:

President, Club Deportivo, de Reus.
Vis president, Vilanova F. C.
Tresorer, Gimnastic, de Tarragona.
Secretari, Deportivo, de Reus.
Vocals: Vilafranca F. C., i Racing, de Sitges.

També s'acordà adjudicar el títol de Campionat de segona categoria a l'equip que resulti vencedor en la serie de partits que a l'efecte ha organitzat, els quals tindran lloc en la forma i fetxa següent:

Primera volta

Gener 13.—Deportiu-Racing de Sitges.
» 13.—Tarragona-Vilanova.
» 20.—Vilafranca-Vilanova.
» 20.—Deportiu-Tarragona.
» 27.—Racing Sitges-Tarragona.
» 27.—Vilafranca Deportivo.
Febrer 3.—Vilanova Deportivo.

» 3.—Racing Sitges-Vilafranca.
» 10.—Tarragona-Vilafranca.
» 10.—Vilanova-Racing Sitges.

Segona volta

» 17.—Racing Sitges-Deportiu.
» 17.—Vilanova-Tarragona.
» 24.—Vilanova-Vilafranca.
» 24.—Tarragona-Deportiu.
Març 3.—Tarragona-Racing Sitges
» 3.—Deportiu-Vilafranca.
» 10.—Deportiu-Vilanova.
» 10.—Vilafranca-Racing Sitges.
» 17.—Vilafranca-Tarragona.
» 17.—Racing Sitges-Vilanova.
Tots els partits se jugarán al camp

del Club que figura en primer terme i seran arbitrats per un «referee» neutral.

Com diem més amunt, demà es donarà començ a la lluita, entre els equips adscrits al Comité Regional de la Comarca de Tarragona, per a ostentar el Campionat de fut-bol de segona lliga durant el present any, jugant-se a l'efecte en aquesta ciutat un partit entre el Racing de Sitges i el Deportivo de Reus.

Aquest partit, que promet ésser molt interessant, se jugarà demà diumenge, a tres quarts de tres de la tarda, en el camp que nostre Club Deportivo posseeix al camí de Salou i serà arbitrat per un jutge del Club Gimnastic, de la veïna capital.

Comentaris breus

Des de que s'han «reintegrado» els possibilistes «en el gobierno de la ciudad», el nostre Ajuntament ha assolit una major importància, ha augmentat en categoria. Sols així s'explica que «Las Circunstancias» s'hagi decidit a «introduir» una nova seccioneta o seccionota que intitula «Notas municipales» i que ens va resultant «la mar» d'amena i deliciosa, per la varietat de notícies que s'hi publiquen i per, lo insubstancials, insípides i anodines de la majoria de elles.

Pero, amb tot, troba prou «pasta», el que les redacta, per a omplir una columna.

Que és, indubtablement, el fi que es persegueix amb aquelles «Notas».

Perque si fos el seu objectiu, que tot podria ésser, donar una sessió de l'activitat de la conxorxa, amb les «Notas municipales»... s'haurien lluit.

La sensació és ben distinta.

Demostració «al canto»

«En lo sucesivo, en dicho Dispensario—parla del Dispensari municipal que, a la cuenta, han «reorganizado»—se vendrà prestando servicio desde las siete de la mañana a las nueve de la noche; pudiendo, por lo tanto, hacerse la primera cura a cuantos se vean necesitados de ello...»

Si fixar hores fins per a necessitar del Dispensari municipal no és el comble de l'activitat i de la reorganització, «¡que baje Dios y lo vea!...»

En altra nota dona compte de haver-se fet efectius «todos los haberes» al personal despedit per a «reponer» als «padres de familia» possibilistes.

Apart de que els despedits també n'havien sigut d'empleats, el colega s'oblida de exceptuar entre els «repuestos» a un ex-empleat possibilista que havia estat «reemplazado» per un conservador.

dels reis, i dels estadistes, impuns davant la apatia popular.

I res hi ha tant fals com l'Historia, ni res tant sonor i buid com el fanatisme sociològic.

El remei contra tot això existeix; és la Educació. Però no volem dir que s'hagi d'intensificar i difondre la educació actual, no. Quan afirmem que el problema nacional espanyol i català és una qüestió de educació, donem més importància a la qualitat que a la quantitat d'educació. Ara bé, l'actual ensenyança és senzillament lo pitjor possible i extèndre-la més, no fóra una obra patriòtica; fóra matar un país malalt. Pensant com deia Leibnitz que «el present és fill del passat i tanca els germens de l'avenir», els nacionalistes catalans, per enlairar el nivell educatiu del nostre poble, hem de patrocinar, perfeccionar, ampliar i aplicar la reforma d'ensenyança que va adoptar l'Ajuntament de Barcelona i que's coneix amb el nom de *Pressupost de Cultura*. En una democràcia organitzada com la nostra, la «educació del poble» diu Crosset amb frase lapidària—ha de mereixer les mateixes atencions i solici-

moral ni en art existeix un pensament espanyol, un ideal patriòtic monocordi, s'ha de regoneixre forçosament la diversitat nacional de l'Estat, a no ser que's vulgui admetre l'actual artificial organització administrativa de Espanya que pesa, en profit d'uns quants privilegiats, sobre un territori i sobre una gent sense altre caràcter que'l d'agregat colonial.

El problema de l'actualitat que es de naturalesa política, és de resolure per l'Historia, el futur de l'Estat. Aquesta és la única via que pot portar a la llibertat i a la prosperitat. Els que s'oposen a aquesta via, són els que s'oposen a la llibertat i a la prosperitat. Els que s'oposen a la llibertat i a la prosperitat, són els que s'oposen a la llibertat i a la prosperitat.

En fi, no'n volem comentar cap més d'aquelles notes; perquè ens exposaríem a ésser causa de que els nostres lectors es trenquessin de tant de riure, si els hi expliquéssim, per exemple, allò de urbanitzar el Mercat amb taules, la reparació «també» d'una tuberia, etc., etc...

I, ademés, avui ens manca espai.

CONSELL AL PALAU

El Decret de dissolució

Eleccions el 24 de febrer

Ans d'ahir al matí es reuniren els ministres al Palau per a celebrar l'acostumat Consell del dijous sota la presidència del rei.

La reunió s'esperava amb interès pels que encara dubtaven de que el Decret de dissolució arribés a firmar-se definitivament.

Al Consell no hi assistí el ministre d'Hisenda perquè continuà malalt un dels seus fills.

El president, quan acabà el Consell, a dos quarts d'una, es traslladà al ministeri d'Estat, on hi rebé als periodistes manifestant los que havia pronunciat un discurs davant del rei donant-li compte dels aconteixements de l'interior i l'estranger.

Informà el marquès de Alhucemas al rei de les opinions mantingudes pels ministres, i de les solucions acordades per a fer cara als problemes de transports i subsistències.

Referint-se als problemes exteriors parlà dels treballs que es realitzen entorn de la pau.

Acabat el Consell el president posà a la firma del rei el Decret de la dissolució del Congrés i de la part electiva del Senat, i convocant a eleccions per a Diputats el dia 24 de febrer, les de senadors per al 10 de març i la reunió de les noves Corts el 18 de març.

També firmà el Decret nomenant president de l'Institut de Reformes socials al viscomte de Eça, un altre d'Hisenda aprovant l'aplicació de les economies per amortització de places a la millora dels sous del personal.

"CENTRO DE LECTURA"
SECCIÓ D'ART

EXPOSICIÓ BADIA

OBERTA:
Festius de 11 a 1 i de 6 a 8 tarda
Feiners de 7 a 8 tarda

De l'Ajuntament

Sessió d'ahir

Presideix l'alcalde senyor Sardá, i hi assisteixen els regidors senyors Agudé, Roig, Pons, Tricaz, Figueras, Giró, Bosch, Abelló, Aulés, Salvat, Barbé, Simó Josep, Simó Jaume, Virgili, Pallera, Caselles, Colomines, López, Loperena i Adserá.

Lectura de l'acta de la sessió anterior. S'aprova amb una rectificació de Jaume Simó en el sentit de que's consigní que són 1.300 els habitants de Tabuena i no 2.300 com en l'acta es diu.

Extracte dels Botlletins oficials de la última setmana.

Comunicació:

Una de l'Associació Protectora de la Ensenyança Catalana donant mercès per la subvenció de 500 pessetes acordada per l'Ajuntament i nomenant-lo soci protector de la citada entitat. (Aquesta comunicació és llegida per l'oficial senyor Ferrater perquè, com que està escrita en català, don Silvano no la sab llegir.)

Altres del senyor arquitecte municipal denunciant com ruïnosa la casa número 24 del carrer de Santa Clara i la tasana de la de núm. 11 del carrer de Vallroquetes. Que es formi l'expedient corresponent.

Instància de don Ramón Salvat Siré demanant s'autoritzi el traspàs d'una sepultura de sa propietat a favor de don Josep Fortuny Inglés. A la Comissió.

Dictamens de la Comissió d'Aigües proposant:

La col·locació d'una tuberia per a conducció d'aigües en el carrer de Santa Clara i concedint permís als propietaris del mateix carrer don Baptista Blasi, don Ramón Grifoll i don Joan Català per a dotar-se de finques núms. 22, 8 i 18. Aprovat.

Proposant també les següents concessions d'aigua:

A don Joan i don Ramón Vilella Estivill per a la casa núms. 13 i 15 del carrer del doctor Robert; i a don Adolf Roca Baró per a la casa núm. 102 del carrer de Pi i Margall. Aprovat.

Dictamen de la Comissió de Govern i reposant s'anuncià la provisió del càrrec de Secretari de la Corporació i fixant les condicions per al concurs. El senyor Simó (Jaume) demana quedi aquest dictamen vuit dies damunt la taula per a poguer lo estudiar detingudament. Varies vegades—diu—ens hem

personat inutilment a Secretaria per a enterar nos dels dies i hores en que deuen celebrar reunió les Comissions, cosa que, segons disposa el reglament interior de la Corporació, ha d'estar a la dependència citada a la vista de tot-hom, sense veure complet tal requisit, doncs és propòsit de la minoria radical assistir a totes les comissions per a estudiar detingudament tots els assumptes. Seguidament presenta una esmena al dictamen en el sentit de que per a desempenyar el càrrec de secretari sigui condició el saber parlar, llegir i escriure correctament l'idioma català i que entre els qui tinguin aquestes condicions sigui preferit un fill de Reus.

El senyor Roig diu que és criteri de la Comissió donar la major amplitud al concurs, mes tinguent en compte en el fallo els extrems de l'esmena del senyor Simó, per quin motiu creu no és pertinent la seva acceptació.

El senyor Loperena en nom de la minoria nacionalista republicana declara que votarà l'esmena del senyor Simó perquè amb ella es planteja per a dita minoria una qüestió de principis: però que tota vegada que firma el dictamen un representant de la minoria regionalista, ell ja creu que s'haurán tingut en compte els raonaments que abonen la esmena per a amb arreglo als mateixos fallar en son dia el concurs.

Posada a votació l'esmena és rebutjada per 15 vots dels possibilistes i conservadors, contra 6 de les minories radical, nacionalista i regionalista.

El senyor Abelló explica el seu vot favorable a l'esmena per ser el criteri que sustentà a la Comissió.

L'esmena del senyor Simó, per estar escrita en català, és també llegida pel senyor Ferrater.

Dictamens de la Comissió d'Hisenda proposant:

Primer. Aumentar un ral diari als empleats que es detallen.

El senyor Simó (Jaume) proposa senyorejar entre els beneficiats amb l'aument als cobradors d'arbitris. Per al seu estudi retorna el dictamen a la Comissió.

Segon. Treure a nova subasta l'arrendament de la bàscula de la Plaça Mercat. Aprovat.

Tercer. Que'ls habers devengats en els quatre primers dies de gener per l'inspector fidel contraste i el pregoner municipal siguin satisfets del Capítol d'Imprevistos. Aprovat.

Quart. Varis acords relatius a personal convenient per al desenrotlló pràctic dels Pressupostos vigents. Aprovat.

Distribució de fondos per al corrent més. Aprovada.

Al llegir-se els comptes el senyor Loperena demanà se donguin facilitats a les minories per a que puguin ésser examinats a'ans de la sessió.

El senyor president ofereix complaure'l i s'aproven seguidament els comptes presentats.

(Acabarà)

Informació

Foment Republicà Nacionalista

Se convoca als socis d'aquesta entitat a la reunió general ordinària que se celebrarà el proper diumenge, a les quatre de la tarda.

Reus 7 de gener de 1918.—P. A. del C. D., el secretari, Esteve Massagué.

Rectificació del Cens

Del dia 1 al 15 del corrent tindrà lloc la rectificació del nou Cens electoral, el qual estarà exposat durant dit plaç en els baixos de les Cases Consistorials.

A tots els nostres amics que es considerin amb dret a figurar hi i perquè no ompliren les fulles que es passaren a domicili o per qualsevolga altre motiu no hi constin se'ls prega ho fassin avinen a les oficines del FOMENT REPUBLICÀ NACIONALISTA, quines cuidaran de la seva inclusió.

Probablement després del proper diumenge quedarà tancada la notable exposició Badia en el Centre de Lectura, per a ser ampliada dins d'uns dies amb la col·lecció dels retrats que han sigut encarregats al notabilíssim artista per conegudes persones de nostra localitat.

El senyor Badia pot donar-se per satisfet de l'entusiasta acollida que a Reus se li ha dispensat en premi als seus mèrits, ja que no solsament ha venut algunes de les seves aquarelles exposades, sino que se l'ha distingit amb els encàrregs a que abans fem referència.

Rebi el senyor Badia la més cordial enhorabona.

Jaume Simó i Bofarull

ADVOCAT DELS ILTRES. COL LEGIS DE REUS I TARRAGONA

DESPATX: Robuster, 28, ent., de 11 a 12 i de 16 a 18

Amb la funció del proper diumenge se despedirà del nostre públic la notable companyia del primer actor senyor Píera que amb tant d'èxit ha vingut actuant en el Teatre del Centre de Lectura.

Per a les funcions de comiat el senyor Píera ha confeccionat els següents interessants programes. Tarda: El magnífic drama en 3 actes, de Feliu i Codina «La Dolores» i el divertit sàinet de Guimerà «La Baldirona». Nit: La comedia en 3 actes «Els Mesquins» i el sàinet «La Baldirona».

En atenció als socis del Centre, pendrà part en ambdues funcions el notable actor còmic En Joaquim Alonso que tan grat record deixà de la seva actuació en temporades anteriors.

Per les impressions recullides, serà insuficient el local per a donar cabuda a tots els socis del Centre que's proposen tributar una carinyosa despedida als artistes de la companyia Píera.

Banc de Reus de Descomptes i Préstams

Negociem tots els cupons Deutes de l'Estat de venciment primer gener 1918. Canvi de bitllets i monedes estrangeres.

Per a reparar algún despertecte de la canyeria del carrer de Sant Joan, de 10 a 12 estigueren ahir nit tancades les fonts.

Taller de Cerralleria d'obres

JOAN ADSERA CAMPS
Carrer d'Alegre, 17. - REUS

Representant exclusiu a Reus de les portes d'acer ondulat, i de tots sistemes, de la casa J. Mas Bagá, de Barcelona i reparació de les mateixes.

En la reunió ordinària celebrada últimament per la Societat Tipogràfica es renovà sa Junta Directiva, la qual ha quedat constituïda en la següent forma:

President, Marcial Badia; Secretari primer, Francisco Magriña; Secretari segon, Eugeni Fages; Tresorer, Rael Gambús; Comptador, Eugeni Rabassa; Vocals: Joan Roca i Joan Musté.

PREUFETAIRES

Se necessiten per collir i arregar olives i per a fer clots on plantar-hi avellaners.

Donarán raó en aquesta impremta.

L'empresa del Kursaal anuncia per a avui, ademés d'un extraordinari programa de pel·lícules, el debut dels artistes «Frida y su excéntrico».

MAGATZEMS GISBERT

Plaça Constitució, 1

Abrigs i trajos confeccionats, poden comprar-se'n a preus molt econòmics, en els MAGATZEMS GISBERT.

Un individu que's dedicava a tallar rames d'un garrofer, fou detingut per un guarda terme. Li fou ocupada una destrat.

JOVE, amb excel·lent lletra i coneixements de comptabilitat, s'ofereix per a despatx, comerç o indústria. Raó en aquesta impremta.

A la Sala Reus continuarà projectant-s'hi la pel·lícula d'episodis «El secreto del submarino».

EL DEBATE, EL DIA, LA ACCION periódics de Madrid que diàriament publiquen cròniques de la guerra pels coneguts crítics Armando Guerra i Fernando Weyler.—Preu 1'50 al mes.

Punt de subscripció a Reus: KIOSKO BORRELL, Plaça del Rei.

L'Agrupació Excursionista ha organitzat per al diumenge una excursió al castell d'Escornalbou.

CASA JORBA

ESTANISLAU FIGUERES, 2

La casa Jorba, que es dedica a la venda d'articles de pisa, cristal i tot lo concernent en aquest ram, ha rebut grans existències de GERRES, propies per a conservar olives. PREUS LIMITATS.

Per la guardia municipal foren expulsats dos individus forasters que demanaven almoïna pels pisos.

Se necessiten urgentment

Mare i filla independents per a viure en un poble, essent indispensable que l'una sàpiga cuinar bé i l'altra cuidar animals domèstics. Imprescindible excelents referències. Escriure amb detalls a L. Oliva, La Argentera (Província de Tarragona).

Es troba detingut en la Central telefònica un telefonema de Madrid dirigit a Francisco Murillo, Martorell, 37.

Viviu en plena febre de negocis, cada un en la seva esfera d'acció desenrotlla sobre-activitat impossible, atropellant l'organisme, engendrant una debilitat espantosa i un excés de fluid nerviós que ens oniquila i ens priva d'un somni tranquil i d'una nutrició feliç. Aquests estragos se curen radicalment, al poc temps, prenent una cullarada diària de Xarop de «Híposofitos Salud», únic remei per a combatre la neurastènia i la hipocudria, el mal de cap i el tremolor de les cames.—Únic aprovat, per la Real Academia de Medicina. 27 anys de creixents èxits. Al comprar el pot deven fixar-se s'amb tinta roja s'hi llegeix Híposofitos Salud.

cara) però no pels mètodes; hem fet constitucions lliberals i parlaments, hem proclamat Republicues, sense la comprensió dels drets individuals; tenim acadèmies científiques sense contingut científic, democràcia sense esperit democràtic, anticlericalisme sense lliurepensament. Així com no s'ha fet encara el conreu racional de la terra espanyola, tampoc s'ha fet el conreu racional de l'home. Hi ha províncies senceres quasi ermes del tot; hi han divuit milions d'ànimes espanyoles ermes i solitaries. Tot en nosaltres és falsificat; vivim en un règim de ludibri, de ficcions, de mentides amb les quals ens enganyem nosaltres mateixos. I amb aquest contacte forçat amb el món modern que'ns ha donat una vida artificial, també ha arribat al nostre país, el determinisme. Aceptem la fórmula però no'ns apropiem l'esperit. És aquesta la característica més evident de les gents espanyoles. Tot s'explica per una lògica social, per una mena de dictadura del Destí, en que l'home no més obeeix, passivament, a les grans lleis de la Història, a la fatalitat social, i així redimeix els crims i les espoliacions

La Educació com element suprem de Nacionalització.-Instrucció i Civisme.

El problema nacional català, que és de naturalesa psíquica, s'ha de resoldre per l'Educació. El lema de la nostra acció política, ha d'ésser: TOT PER A NOSALTRES I RES PER A NOSALTRES, única manera de crear una voluntat, un pensament col·lectius, una consciència nacional; única manera de conseguir que Catalunya sigui un organisme dintre la civilització i no un retall del mapa geogràfic. Patim de la decadència ideològica que enerva la Espanya actual vestida només d'exterioritats de la vida moderna, per un fet conegut de imitació social, sense la indispensable assimilació íntima de la ànima originària. Els espanyols són imitadors i pasticheurs. La nostra ensenyança és moderna pel material (i en-

Institut de Bioteràpia i Laboratori Microbiològic Clínic del Dr. A. FRAS
VACUNACI CONTRA LA

RABIA

La vacunació deu començar abans d'haver transcorregut 10 dies després de la mossegada

Diagnòstic o revelació experimental de la rabia en els animals causants de les mossegades. Anàlisis bio-normals i patològics.—Arraval baix Jesús, 33. Reus

Sense aquesta marca

l'aparell NO és un GRAMÓFON
— CATÀLEGS GRATIS —

Companyia del Gramófon - SOCIETAT ANÓNIMA ESPANYOLA

Èxit colosal dels célebres artistes
TITTA RUFO I CARUSSO
en discs marca GRAMÓFONO

De venda: R. PERPIÑÀ - Carrer Major, 22 - REUS
Despatx: 24, pral.

Dipòsit de Reloieria. - Pelletg. de batxeca i Desparadors des de 2'90 pessetes.

WALKER-BLUE

Marca ANCORA-ESTRELLA registrada

BLAU ULTRAMAR ANGLES EXTRA

Comprimint en sec en borsetes per a ús domèstic. No conté barreja; per lo tant, no taca la roba.

A granel, en barrils de 18 i 36 kilos i en paquets de 1, mig i quart de kilo, per a la indústria. Empleat per a la pintura, blanqueig, etc., etc.

De venda en tots els bons comerços: Descoñeu de les imitacions

Dipositaris a Espanya i Colonies: E. GALCERAN, s/c Girona, 124 Barcelona
Representant a Reus: JACINTO GILI, Martí Napolità, 8.

Basar «La ALIANZA» - REUS

Secció d'Objectes per a Regal

Ultimes novetats en Galeters, Jardineres, Gerros, Joiers, Jocs de taula amb i sense estutx, Lámpares, Torretes, etc., en plata de llei, Plata Meneses i Plata Anglesa. Gran assortit en Figures artístiques de fang, marbre i pasta.

PREUS SENSE COMPETENCIA

SECCIÓ D'ÒPTICA

Gran assortit en tota classe d'articles perteneixents a aquest ram.—Gran varietat en montures per a Ulleres i Lentes en or, xapa or i niquel.—Garantitzem la puresa dels cristalls que la casa emplea en la confecció de les receptes dels Srs. Metges Oculistes.—Se fan compostures de totes classes.

PREUS ECONOMICIS

MERCERIA I NOVETATS

Alfred Llecha

Carrer de Monterols, 36.-REUS

Gran assortit, de les més altes novetats, en adorns per a vestits de senyora. Brodats i entredós, pelleteria, perfumeria del país i estrangera, genres de punt, corbateria, elàstics, lliga-cames, bisuteria, moneders, i tots quants articles perteneixents al ram.

LÍNIA DE VALENCIA

Surten de Salou per a Valencia
6'21, 9'18, 11'15, 0'02, 18'02 (fins a Benicarló).

Arriben a Salou de Valencia
4'19, 8'32, 15'44, 18'36, 0'35 (desde Benicarló).

Gran Servei d'Auto s i arruatjes
De Montroig a Reus i viceversa

SORTIDES

AUTOMOVILS		CARRUATJES	
MONTROIG	REUS	REUS	MONTROIG
A les 7	A les 11	A les 8	A les 4
» 12'30	» 4'30		

PUNTS DE PARADA:

- A Montroig, Casa Sabaté.
- A Montbrí, Café de la Plaça.
- A Reus, Carrer de Sant Joan, Guarnicioneria den Baldrich.

IMP. SANJUÁN - REUS

Secció Oficial

Registre Civil

INSCRIPCIONS DEL DIA 11 GENER 1918

NAIXEMENTS

María Lluïba Tapiol.—Pere Cavallé Estivill.—Fidenci Pasamar Pereña.—María Masdeu Beltrán.—María del Pilar Conesa Salvador.—Mercé Torres Salvat.

DEFUNCIONS

Gabriel Anguera Cochs, 47 anys, Arraval de Robuster, 1.—Joan Colom Auqué, 79 anys, Hospital civil.—Martí Mateu Serra, 25 anys, Hospital civil.—Antoni Cavallé Boqué, 67 anys, Hospital civil.—Antoni Plasa Torres, 77 anys, Racona, 2.—Benet Vernis Aymerich, 80 anys, Germanetes dels Pobres.—Antoni Martorell, 18 anys, Sant Esteve, 10

MATRIMONIS

Cap.

Societat "La Palma"

Es posa en coneixement dels senyors socis que la Junta de Govern d'aquesta Societat, amparant se en les facultats que li concedeix l'article 12 del reglament, ha acordat que a partir del 15 del corrent començarà a regir el dret d'entrada per als s-nyors que desitgin ingressar com a socis de número en aquesta Societat.

Lo que anuncia per a general coneixement.

Reus 9 de gener de 1918.—P. A de la J. D.; el Secretari, Pere Ambrós.

Institut Pere Mata

En el sorteig públic celebrat el dia 13, per a l'amortització de vint Obligacions de la primera emissió d'aquesta Societat, han resultat favorescudes les boles números disset i vintidós, per lo tant, serán amortitzades les Obligacions senyalades amb els números 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, compresos en les desenes premiades.

Sos posseïdors podran fer efectives en la Caixa del Banc de Reus de Descomptes i Préstecs, des del dia 15 al 30 del present mes, de 9 a 12, cinc cèntes pessetes per cada una. També pel citat Banc i en els mateixos dies se pagarán els interessos semestralis contra cupons números 28 de la primera emissió, 23 de la segona, i 9 de la tercera.

Reus 14 de desembre de 1917.—Per A. del C. d'A., l'administrador, Nicolau Gausset.

Ferrocarrils

Servei de trens que reigeix

des de ler. de juliol de 1915

DE REUS A BARCELONA

Surt 5'03 per Vilanova; arriba 8'48 m	
» Vilafranca; » 9'38	
» 7'25 » » 9'23 e	
» 8'49 » » 13'27 m	
» 14'13 » » 17'42 e	
» 17'16 » Vilanova » 21'44 e	
» Vilafranca » 20'37	

DE BARCELONA A REUS

Surt 5'26 (trasb. Roda); arriba 9'23 m	
» 9'20 » » 12'47 e	
» 15'23 » » 19'24 m	
» 19'49 » » 21'53 e	

DE REUS A TARRAGONA

» 9'57 » » 10'30 m	
» 12'54 » » 13'27	
» 14'30 » » 15'05 m	
» 18'08 » » 18'35 e	
» 20'50 » » 21'34 m	

DE TARRAGONA A REUS

Surt 7'35 » arriba 8'10 e	
» 12'17 » » 12'53 m	
» 16'36 » » 17'14 m	
» 19'25 » » 20'03 m	

DE REUS A FALSET I MORA

Surt 7'17 » surt 9'27 » arriba 10'15 m	
» 10'41 » 11'19 » 11'14 m	
» 13'17 » 14'24 » 14'58 e	
» 16'30 » 18'57 » 19'47 m	
» 19'49 » 21'11 » 21'47 m	
» 22'01 » » 23'05 e	

DE MORA I FALSET A REUS

Surt 6'13 » arriba 7'17 e	
» 6'30 » surt 7'42 » 8'39 m	
» 7'01 » 8'43 » 10'19 m	
» 12'17 » 13'11 » 14'03 e	
» 17'27 » 19'12 » 20'59 m	

DE REUS A LLEIDA

Surt 8'22 » arriba 11'22 e	
» 13'35 » » 20'05 m	
» 17'59 » » 22'03 m	
» 20'30 » » 0'22 m	

DE LLEIDA A REUS

Surt 5'30 » arriba 9'46 m	
» 8'29 » » 12'29 m	
» 11'56 » » 20'17	
» 15 » » 17'58 e	

Instal·lacions Elèctriques

— AMORTITZABLES —

Per a informes: Electricista Freixa

Carrer de Vilá (a) Bou

REUS

Xocolateria LA MUNDIAL

(Antiga del Narri)

Carrer de la Mar, 2 (Carreró davant la plaça de la Constitució) REUS

Aquest establiment al passar a ésser propietat de Vicents Martí, ha sigut reformat el local amb el fi de pòguer servir al distingit públic, el qual trobarà en el mateix economia i servei esmerat.

EI CAS MÉS SENZILL DE TOS; LITINOIDES SERRA EL RECONSTITUENT MILLOR

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions transitories constitueixen un perill seriós i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, PÀSMA, etc., són ben sovint el resultat de catarrals mal cuidats. Les

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

riquíssima aigua de taula

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antisséptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratòries són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir prompts i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparèixer tot seguit la fatiga que oprimia y dificultava la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA.

Exigiu sempre el nom Litínoides Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és legítima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

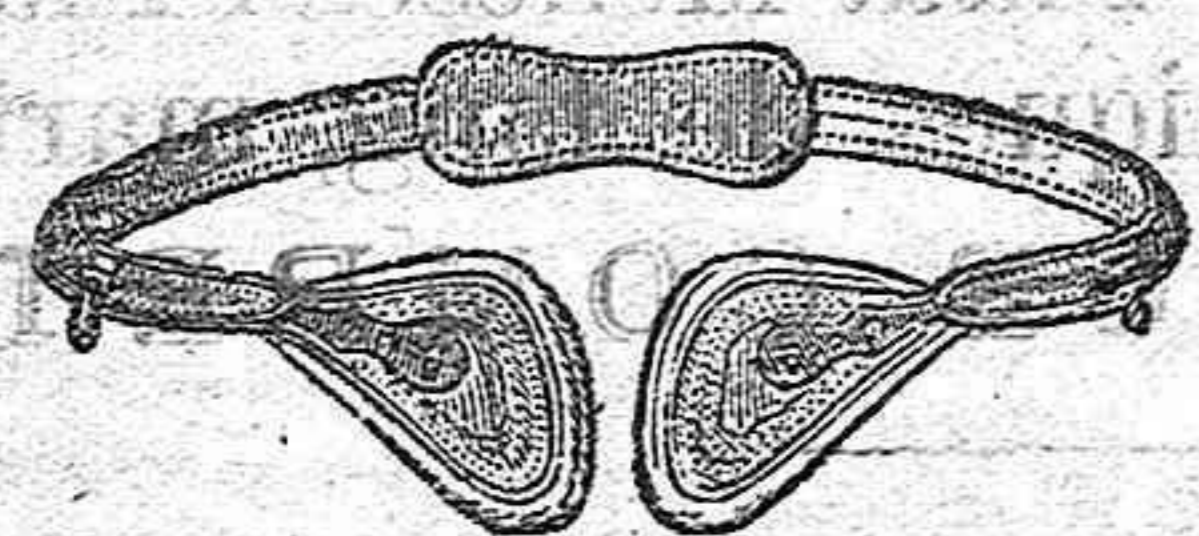
Es venen en capsos de 12 paquets a 1 pesseta; de 30 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes,
UN PAQUET SOLT: 10 CÉNTIMS.

Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFA el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la matèria gris, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'impotent.

FARMACIA SERRA - Arraval de Santa Agna, número 80 - REUS

LA CRUZ ROJA

Antic i acreditat establiment de Ortopedia, fundat en 1896, per don JOSEP PUJOL

Aquesta casa té a la venda un gran assortit de Braguers de totes classes, lo més pràctic i modern per a la curació de les hernies per cròniques i rebels que siguin.

Petits Braguers de cauxú per a la prompta curació dels tendres infants.

Especialitat en aparells articulats fabricació de la casa, aplicats per persona competent amb molts anys de pràctica en la mateixa.

Faixes hipogàstriques per a cerretgir la obestitat, dilatació i abultament de ventre.

Tirants homoplàstics per a evitar el carregament d'espatlles.

Confecció de tota classe d'aparells d'Ortopedia Gran assortit en lentes i ulleres per a la vista miopia i vista cansada. Binocles de teatre i campanya i tot lo concernent al ram de Optica, Cirurgia i Ortopedia.

DISPONIBLE

DECORACIÓ - MOBLES
J. MONTAGUT
Carrer de la Presó, 4 REUS

DROGUERIA
de H. MARINÉ
Plaça de Prim REUS

Fàbrica de Capsos de Cartró
ENRICO VIDAL
Carrer del Gallo, 4 REUS

Claudi Borrás
DENTISTA
Plaça Constitució, 13 REUS

L'Hidráulica Reusense
de EMILI AULÉS
Extens assortit en mosaics hidràulics
PREUS ECONÓMICS
Cami de Riudoms REUS

JOSEP SOLÉ
RECADER DE REUS A BARCELONA
BARCELONA
Bou de la Plaça Nova, 14
Passeig de Gràcia, 62 (Colmado)
Hospital, 4 (Estanc.)
REUS
Güel i Mercader, (Hostalets), 22, Cordereria
Arraval Santa Agna, 5

TINTORERIA de
MANUEL CIBIACH
Se renta i tenyeix tota classe de roba. — S'utilitza el planxat elèctric.
Gallego, 7 REUS

"LA CRUZ ROJA" (CASA FUNDADA EN 1896) MONTEROLS, 16 (Al costat del fabricant de gorres P. Isidro Pons)

Casa PUJOL
TRAJOS DE LLANA
DES DE 25 PESSETES
Monterols, 37 REUS

DISPONIBLE

DISPONIBLE

DISPONIBLE

JOAN PUJOL
RECADER
EL MÉS ANTIC DE REUS A BARCELONA
ARRAVAL ALT DE JESÚS REUS

TARIFA per a l'inserció d'anuncis en aquest diari PREUS MENSUALS

1.ª fila	En tercera plana				En 4.ª plana
	A una columna	A dues columnes	A tres columnes	A cinc columnes	
Pagarà 4 pessetes per cada espai de 5 per 7 centímetres que ocupi	Fins a 3 cmts. d'altura. De 3 a 5 » » Per cada centímetre més	2'50 3'50 0'50	3'75 5'25 0'75	5'00 7'00 1'00	Pagarà 3 pessetes per cada espai de 5 per 7 centímetres que ocupi

Els remitits, anuncis de crònica, de secció oficial, etc., etc., un número reduït d'insercions pagarán a 25 céntims la ratlla per la primera inserció i a 10 céntims ratlla, per cada una de les successives. Quan arribi a publicar-se un mes pagarán a 10 céntims per cada inserció.

NOTA: Tot anunci a més de son import segons tarifa, costarà l'impost del timbre a raó de 10 céntims per inserció.

AVÍS: S'adm etea anuñcis mortuoris fins a l'esty de la nif.

Fábregas i Recasens
BIA NOUERS
Valors-Cupons-Borsa-Canvi-Giros
Rambla dels Estudis, 4 (TELEFONS A 2248 i A 8453) BARCELONA

NON PLUS ULTRA
Trajos a preus inverosímils
La casa millor assortida en trajos per a nens
Portal de Jesús, 1.—REUS

Esteve Massagué
COMISSIONS-REPRESENTACIONS
SANT LLORENS, 8, 3.ª REUS